

Device en connectiviteit – keuzes

Johan Bickel

Licensed Cellular

2G, 3G, 4G

5G in the future

Cellular LPWA

- EC-GPRS
- LTE Cat M1
- LTE Cat NB1 (aka NB IoT)

Unlicensed LPWA

LoRa
Sigfox
Ingenu
...and more

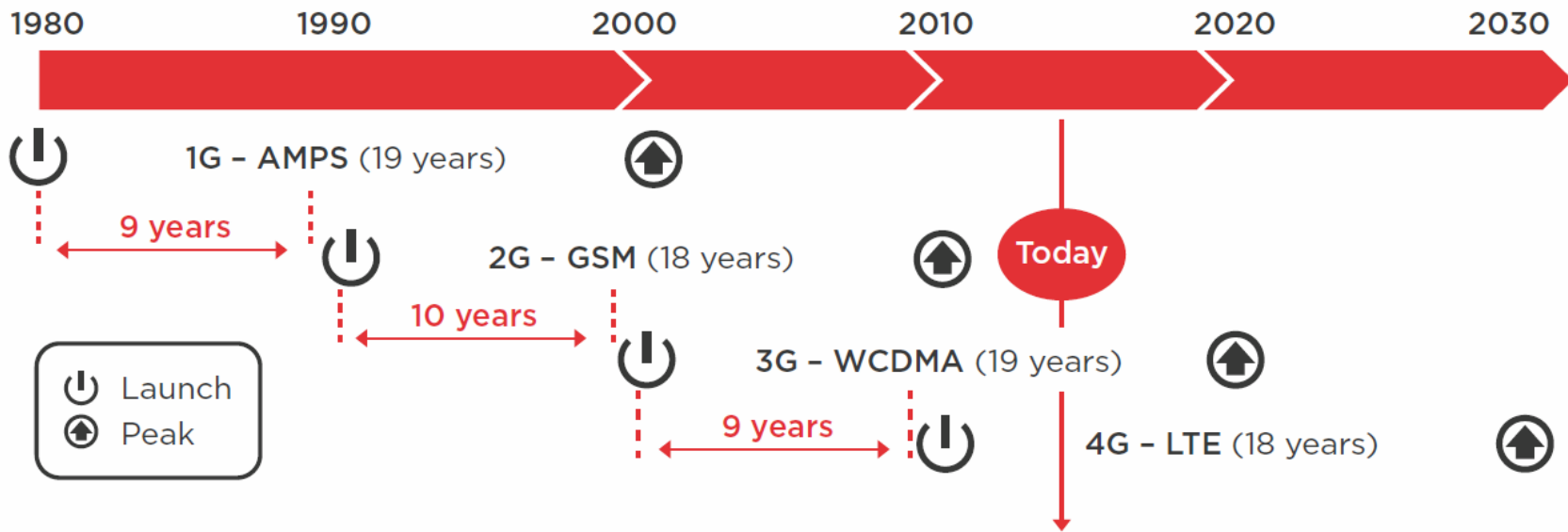
Unlicensed Short Range

BLE
WiFi
ZigBee
Thread
ANT+
EnOcean
...and more

Draadloos WAN

- 2G
- 3G
- LTE / M1 / Nb1
- LoRa
- SigFox

Rollout & Coverage at 2020

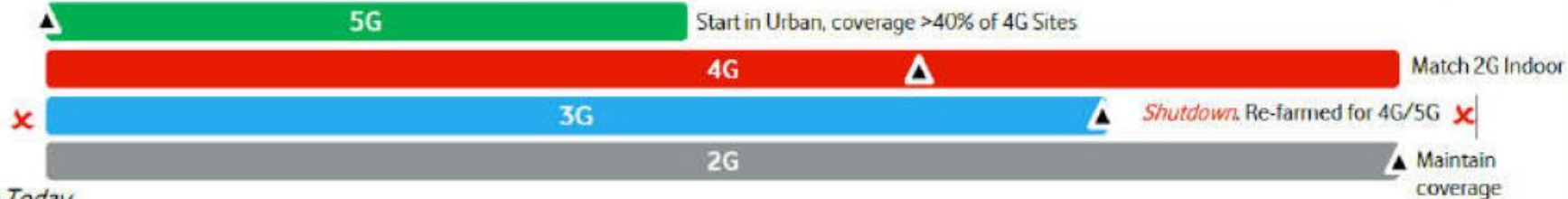
Urban

Suburban

Rural

"Source, Vodafone"

2G

Region	Connections	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	CAGR 16-21
North America	(Millions)	14,07	14,86	14,62	15,17	14,86	13,43	11,69	10,19	-1%
United States	(Millions)	12,67	13,28	13,08	13,57	13,23	11,93	10,41	9,07	-1%
Canada	(Millions)	1,40	1,59	1,54	1,60	1,62	1,50	1,29	1,12	1%
Europe	(Millions)	49,48	55,80	62,82	72,04	82,90	94,03	106,11	120,48	14%
Asia-Pacific	(Millions)	30,85	39,93	49,92	60,52	71,74	82,26	94,51	111,53	22%
Latin America	(Millions)	18,03	19,58	20,29	21,24	22,03	22,61	23,35	24,68	5%
Middle East & Africa	(Millions)	6,58	7,14	7,64	8,20	8,88	9,76	10,88	12,39	8%
Total	(Millions)	119,00	137,32	155,29	177,16	200,41	222,09	246,55	279,27	13%

2G

- EU voor toepassingen tot ca. 5-10 jaar
- APAC idem 5-10 jaar
- Noord Amerika uitfasering

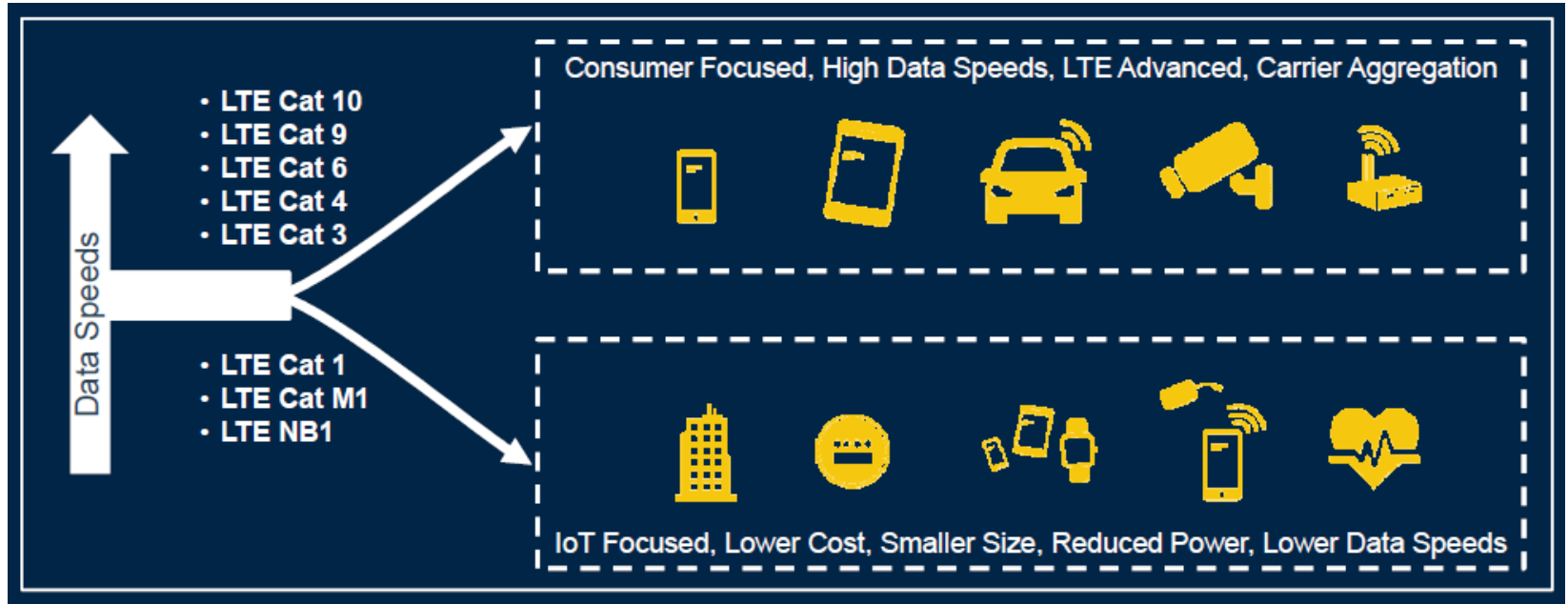

3G

- Maakt plaats voor LTE en snellere uitfasering in Europa dan elders

	AT&T	VzW	TMO	VF	TEF	DTAG	SWISS	TELENOR	VF AU	TELSTRA	OPTUS
2G	2016	2019	2020	2024 (tbd)	2020 At least	Beyond 2020	2020	2025 (tbd)	2017	2016	2017
3G	2021	2021		2020 ?				2020	2025?	2020 At least	

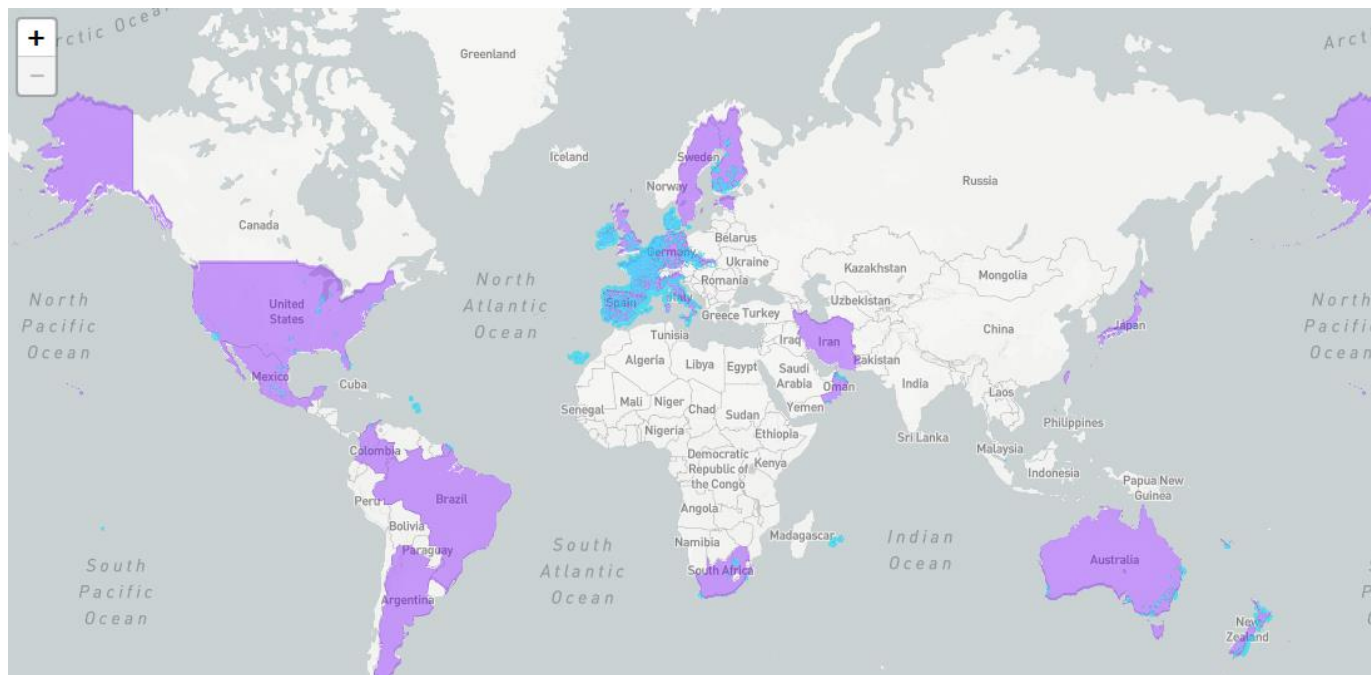
4G / LTE

LTE Cat1 / M1 / NB1

- LTE-Cat1 up/down 5/10mbps
- LTE-M1 (RF +15dB / 1,4MHz bandbreedte)
- LTE-NB1 NbloT (+20dB / 200KHz bandbreedte)
- Extra low power modes voor M1 / NB1

SigFox

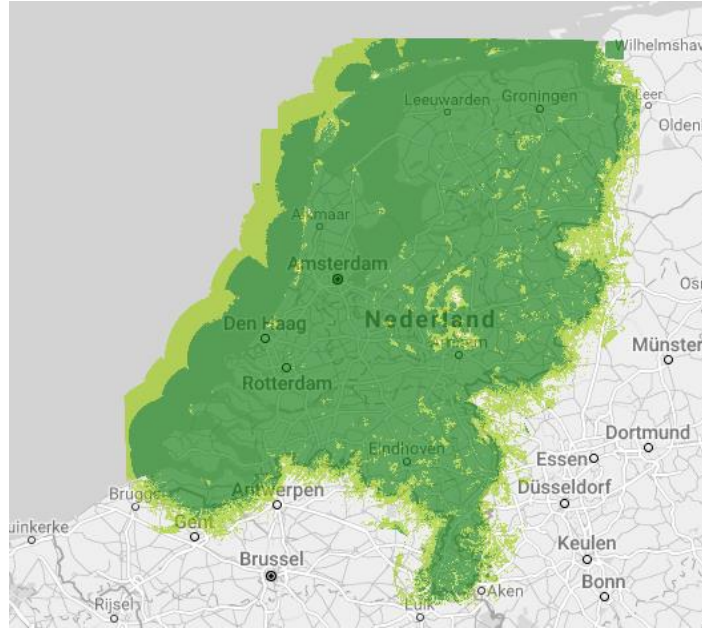

SigFox

- 100bps in ISM banden
- 140 berichten per dag / aansluiting
- 12 bytes per bericht
- Bidirectioneel (window)
- Nog niet wereldwijd beschikbaar maar wel uit te breiden

LoRa

KPN dekking Nederland

LoRa

- ISM banden b.v. 868Mhz/915MHz
0,3 – 50kbps
- Betaald of onafhankelijk netwerk
- Bandbreedte selectie 7,8 tot 500 kHz

Voor- & nadelen

LICENSED spectrum	UNLICENSED spectrum
Pro ▪ In bestaande netwerken▪ Vrijheid kiezen provider▪ Gebruik van aanwezige cellen▪ Snel volledige dekking▪ Beschikbaar, betrouwbaar, makkelijk te gebruiken etc▪ Minder RF interferentie▪ Internationaal roaming en interoperability▪ Beter beveiligd	Pro ▪ Sneller in de markt te zetten▪ Mogelijkheid voor nieuwe providers▪ Netwerk kan onafhankelijk van provider (b.v. LoRa)▪ Lager stroomverbruik
Neg ▪ Afhankelijk van frequentie vergunningen▪ Nog onduidelijke overzicht kosten▪ Spectrum overbelasting▪ Applicatie minder snel naar de markt (keuringen)	Neg ▪ Minder veilig t.o.v. betaald netwerk▪ Geen grote partijen momenteel (b.v. Vodafone)▪ Qualiteit van verbindingen en capaciteit▪ ISM-banden zullen zwaar belast worden bij groeiende IoT

Verbruik

Mode	SIGFOX	LoRa	M1 / NB1
Sleep	<2uA	<2uA	7uA <5uA long-term target
TX (max power)	~50mA @14dBm	<40mA @14dBm	<200mA @23dBm
RX	~30mA	~10mA	<100mA

Welke wordt het ?

- Batterij gevoed of niet ?
- Statische of bewegende toepassing ?
- Regionaal/Landelijk/Europa/Wereldwijd ?
- Aantal meldingen ?
- Hoeveelheid data per melding ?
- Upgrade FW/SW ?
- Terugkerende kosten verbinding mogelijk (verdien model) ?

Kosten HW

		1000 modules			
	2G	Cat 1	M1/NB1	LoRa	SigFox
2017	€ 7,50	€ 27,50	€ 18,50	€ 8,00	€ 8,00
2018	€ 7,00	€ 22,50	€ 15,00	€ 7,00	€ 7,00
2019	€ 6,50	€ 20,00	€ 12,50	€ 6,00	€ 7,00

Kosten verbinding

- MNO's ongeveer 0,50 - 1,00 Euro/MB afhankelijk van services
- SigFox enkele Euro's/jaar
- LoRa free accesspoints ongeveer Euro 350,-

Services

- Module fabrikanten leveren steeds meer services en ingerichte portals
- Afweging eigen server of gebruik maken van infrastructuur en platform
- “Time to Market” en “resources” afwegingen

The Telit logo, consisting of a stylized yellow and orange 'T' above the word "Telit" in a bold, dark blue sans-serif font.

The Laird logo, featuring the word "Laird" in a bold, dark blue sans-serif font with a blue swoosh underneath, and the tagline "Smart Technology. Delivered." in a smaller font below it.

The AVE logo, with "AVE" in large, bold, red letters, and "ADDED VALUE ELECTRONICS" in smaller black letters below it.

The Telic logo, featuring a green circular icon with a white dot in the center, followed by the word "Telic" in a green sans-serif font.

30/31 MEI & 1 JUNI 2017
JAARBEURS UTRECHT

ELECTRONICS
& APPLICATIONS
WWW.EABEURS.NL

30/31 MEI & 1 JUNI 2017
JAARBEURS UTRECHT

ELECTRONICS
& APPLICATIONS
WWW.EABEURS.NL